

TORONTÁI

Ara 1 Din	Szerkesztőség és kiadóhivatal: Vel. Becskerek, Obiljeva (Zápolya) u. 1	POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP	Az előfizetés ára:	Ara 1 Din
	Telefonszámok: Szerkesztőség 281 Kiadóhivatal 21 Sürgőnycim: Torontál, Veliki Becskerek		Felelős szerkesztő: Dr. MARA JENŐ	

LEGUJABB

— Déli telefonjelentéseink. —

A horvát királyság ezeréves fennállásának jubileuma.

Nagy ünnepek Zágrebban.

Beograd, aug. 17.

Zágrebban a legutóbbi napokban nagy ünnepek zajlottak le, a horvát nép a horvát királyság ezeréves fennállását ülte meg. Az ünnepeken, mint ismeretes, a kormány tagjain kívül a királyi pár is részt vett, akiknek fogadtatása élénk bizonyítéka volt a horvát nemzet monarchikus és dinasztikus érzelmeinek.

Több mint tizezer ember gyülekezett össze a zágrebi pályaudvar előtt, ahová szombaton délután négy órakor futott be az udvari különvonat. Amint feltűnt a királyi pár, az érdeklődők végeláthatatlan sorában felharsant a lelkesedés fütötte éljen kiáltás, amely a királyi vendégeket utjuk során mindenütt kísérte.

A királyi pár a szokalista ünnepek után, a szombat esti órákban visszautazott Biédbe, de Zágrebban még vasárnap is másról sem beszéltek mint Alekszander királyról és a megegyezésről.

Radics Szeptán, a horvát parasztpárt vezére az este fogadta a sajtó képviselőit. Kijelentette, hogy az

utóbbi napokban sokat kellett beszélnie a hívei és politikusok előtt, azért ezáltal nem szívesen nyilatkozik. A kérés teljesítése elől azonban nem tud teljesen elzárkózni, azért rövid nyilatkozatot mégis hajlandó tenni.

A pártvezér ezután elmondotta, hogy a megegyezést a szerb és horvát nép akarta, a parlament és a király kívánta. Egyébként is a király érdeme legfőképpen, hogy a kibékülés megtörtént és az együttműködés megvalósult.

A kormány Zágrebban járt tagjai egyébként már visszakészülődnek Beogradba. Ninesity Momcsilo külügyminiszter még az este visszatért a fővárosba, miniszter társai ma érkeznek Beogradba.

A kettős ünnep alatt a politikai életben nem történt jelentős változás. A horvát milleniumi ünnepek lelkes lefolyásának híre Beogradban is nagy örömet keltett és élénk meglepedettséggel vették tudomásul, hogy a horvát nép ezáltal monarchikus és dinasztikus érzelmeiről is tanubizonyosságot tett.

Aláírták az SHS—magyar vasuti egyezményt.

Beograd, aug. 17

A közlekedésügyi minisztériumban tegnap írták alá az SHS állam és Magyarország között létrejött ideiglenes vasuti tarifaegyezményt. A szerződés részletesen szabályozza a két állam közötti transitó forgalmat

és kölcsönösen kedvezményeket biztosít. Az egyezményt, amely a végleges szerződés megkötéséig marad érvényben, az SHS és magyar közlekedésügyi minisztérium megbízottai írták alá.

Összeütközött a párisi és libelli expressz.

Hat halott, harmincegy sebesült.

Páris, aug. 17.

A Brüsszel, Köln és Páris között közlekedő expresszvonat Saint Denis állomásán összeütközött a libelli expresszrel. A két ellentétes irányból jövő vonat már csak mérsékelt sebességgel haladt, az összeütközés azonban ennek ellenére iszonyu erejű volt. Számos kocsi pozdorjává törött és a romok alól kétségbeesett, segélykiáltások hangzottak el. Az állomás személyzete azonnal a mentéshez fogott, a munkálatok azonban a rendelkezésre álló primitív

segédeszközök miatt csak lassan haladt előre. Később megérkezett a párisi segélyvonat, amelynek személyzete aztán rövidesen megtisztította a pályatestet a romoktól.

A szerencsétlenség színhelyén hat halottat és harmincegy sebesültet találtak. Közülük négynek a sérülése életveszélyes.

A vizsgálat megindult annak megállapítása végett, hogy az összeütközésért ki vonható felelősségre.

A franciák békét kötöttek a druzokkal.

Paris, aug. 17.

A Matin közli egy jeruzsálemi táviratnak eddig meg nem erősített hírét, hogy Serail tábornok állítólag

békét kötött volna a druzokkal. Közlebbi részletek eddig ismeretlenek.

A demokraták zágrebi konferenciája.

Zágreb, aug. 17.

A demokrata-párt horvát szervezetei tegnap tartották meg Zágrebban konferenciájukat, amelyen résztvettek Davidovity Lyuba pártelnök, dr. Marinkovity Voja és dr. Angyelinovity a beográdi szervezet részéről.

A konferenciát dr. Pavelics Ante nyitotta meg, majd Davidovity Lyuba beszélt, aki megállapította, hogy a demokrata-párt ma is a horvát-szerb megegyezés álláspontján áll és csak a mostani megegyezés módja ellen van kifogása. Főleg azért, mert nem hisznek a megegyezés stabilitásában. A demokraták már vagy tíz esetben kötöttek megegyezést Pasittyal, aki azt tíz esetben szegte meg.

Ez a mostani megegyezés nem az állam belső bajainak szanálására keletkezett, hanem csak a hatalom felosztása a célja. Radicsék nem vittek a kormányba politikai programot és így az állami politika teljesen a radikálisok kezében maradt.

A demokrata-párt továbbra is a széleskörű autonómia mellett harcol és ezért az alkotmány egyes kitételeinek megváltoztatása mellett foglalt állást.

Marinkovity Voja beszélt ezután, aki ugyancsak az alkotmány egyes tételeinek korszerű megváltoztatását követeli. A parlamentarizmus megvédése céljából — mondja — szűkségünk van a szabad sajtóra, a gyülekezési jog szabadságára és a szabad választásra — ebből nálunk egy sincs meg. Az alkotmány azt mondja ugyan, hogy „a sajtó szabad”, de az új sajtótörvénnyel egyszerűen kijátszották az alkotmányt. A választások szabadságára — a legjobb példa az utoljára lefolyt választás, amilyenre nincs nálunk példa.

Ezután még néhány horvát szónok beszélt, akiknek beszéde után a konferencia határozati javaslatot fogadott el a párt jövő programját és működését illetően.

Bizottság vizsgálja felül az angol bányászok helyzetét.

London, aug. 17.

Baldwin kijelentette a bányamunkások küldöttsége előtt, hogy nem egyezhet bele a helyzetük felülvizsgálására kiküldött bizottságban való részvételükbe, mert csak ily módon biztosíthatja a teljesen pártatlan, részrehajlás nélküli eljárást, melyet mindkét rész egyaránt követel.

Készülődés mindenfelé a népszövetségi konferenciára.

Páris, aug. 17.

A francia delegátusok sorában lesz Painlevé is, aki mint egyszerű francia delegált vesz részt, mert a Népszövetség alapszabályai szerint csak delegátusok szólalhatnak föl a Népszövetség ülésein. Painlevé Franciaország külpolitikai kérdéseiről fog részletes exozét adni.

Apponyi Albert mint Magyarország delegátusa utazik el szeptember 4-én Genfbe, ahol a titkos fegyverkezés vádjával szemben kívánja Magyarországot megvédeni.

Abd el Krim nőül.

Róma, aug. 17.

A marokkói forrásból származó hírek szerint Abd el Krim legközelebb nőül fog a rifek vezére állítólag a tuniszi bej lányát veszi el.

A franciák győzelme a riff csapatok felett.

Tanger, aug. 17.

A francia csapatok Nezzenali közelében megverték az ott összpontosított riff csapatokat. A győztes alakulatok gyors előrenyomulást kezdtek, ami még inkább elősegítette a franciák helyzetét, mert pánikszerű menekülést idézett elő az ellenfél soraiban. A rifek északi irányban vonultak vissza.

Másutt egelőre szilárdak Abd el Krim harcveronalai.

Javítják a pancsevói selyemgyárat.

A pancsevói és noviszádi selyemgyár alapos kijavítására a pénzügyminisztérium 1,600 000 dináros hitelt engedélyezett.

TŐZSDE

Augusztus 17.

Beograd. Amsterdam 2263, Berlin 1334, Bécs 789, Budapest 789, Bukarest 2890, Genf, 187, London 272, Milánó 275, Newyork 55 90, Páris 261.50, Prága 165.85

Zürich. Berlin 122 56, Budapest 72.50, Newyork 518 1/4, Milánó 1860, Prága 1525, Wien 72 47 1/2, Varsó 92 1/2, Szófia 375, Bukarest 263, Beograd 920, London 2502 1/2, Páris 2405.

Budapest. Buza 385, rozs 285, takarmányarpa 280, sórarpa 355, zab 270, tengeri 267 1/2, korpa 200.

Noviszádon alakul meg az új közgazdasági szövetség.

Az összes bányászati közgazdasági egyesületek a tagjai lesznek.

Becskekerek, aug. 17.

A vajdasági közgazdasági egyesületek szövetségének tervéről megemlékezett már a „Torontal” és megírta, hogy alakuló közgyűlését rövid időn belül összehívják. A szubotica kongresszuson, mint azt az egyik szubotica reggeli lap tévesen közölte, nem alakítják meg a szövetséget, hanem csak megvitadják a tervet és állásfoglalásukat szövegezik az egyes kiküldöttek. Amennyiben az eszmét életrevalónak találják, a három kezdeményező város, Noviszád, Szubotica, Becskerek valamelyikébe, valószínűleg Noviszádra alakuló közgyűlést hívnak össze.

A vajdasági közgazdasági szövetség főleg adósságkötésekben lépne fel, amelyek az adórendszerek egységesítéséig bőven kísérténi fognak. Az egyes egyesületek, az erők megszólásával nem tudnak olyan eredményt elérni, mint egy egységes erős szövetség, amely tekintélyének hatásvetésével kétségteljesen sokat tehet majd a vajdasági adózók érdekében. Az új szövetség köteleke az összes vajdasági kereskedelmi egyesületeket, ipartestületeket bevonják, az alakulat tagjai lesznek még a gyárosok szövetsége, a vajdasági bankok szervezete, a vendéglősök és szállodások egyesülete, a kéményseprő egyesületek és más gazdasági téren tevékenykedő szervezetek is.

A munkásbiztosítási tisztviselők fizetés-emelési mozgalma.

Becskekerek, aug. 17.

A munkásbiztosítási tisztviselők még régebben fizetésrendezési mozgalmat indítottak. A tisztviselők egyesülete, melynek akciójához a becskerekiek is csatlakoztak — úgy határozott, hogy az állami tisztviselők javadalmával egyező fizetést kér, illetve a munkásbiztosító pénztárak alkalmazottainak illetményeit kiegyenlíteni kéri az államiak jövedelmével. A vasuti jegykedvezmény és egyéb mérséklések ellenértéképpen, amelyet az államiak élveznek, tizenharmadik fizetés folyósítását kérvényezte. A folyamodványt felterjesztette a munkásbiztosító központi igazgatóságának, amely megszavazta a fizetésemelést és a tizenharmadik havi fizetést. A határozatot jóváhagyás végett felterjesztette az akkori szociálpolitikai miniszternek, aki azonban azzal a furcsa indoklással, hogy a különbözetre nincs költségvetési fedezete, elutasította a kérelmet. Hiába igyekeztek később is bebizonyítani, hogy a munkásbiztosító pénztár többé-kevésbé autonóm intézmény és hogy a felmerült fizetéstöbblet nem az államkincstárt, hanem a munkásbiztosító pénztárt terheli, a fizetésemelés csak megvalósulatlan álom maradt.

Legutóbb újra mozgalmat indítottak a tisztviselők és küldöttséget menesztettek az új szociálpolitikai miniszterhez, akitől a központi pénztár igazgatósága által hozott határozat jóváhagyását kérték.

A becskerekiek munkásbiztosítási tisztviselő egyesülethez érkezett jelentés szerint Szimonovity Milan szociálpolitikai miniszter megígérte, hogy az ügyet kivizsgálja és a lehetőség szerint kedvezően fogja elbírálni.

Elfogták a kerékpárosok rémét.

Becskekerek, aug. 17.

Hetek óta valóságos rémuralmat rendezett Becskereken egy titokzatos ember, aki az őrizetlenül hagyott kerékpárokat a legvakmerőbb módon emelte el és aki után a rendőrség heteken keresztül nyomozott eredménytelenül. Megnehezítette a nyomozást az is, hogy az ellopott kerékpárok nyomtalanul tűntek el. Sem Becskereken, sem a környéken nem értékesítették őket, sem a titokzatos tolvaj személyére nem tudott egy károsult sem megbízható támpontot nyújtani a rendőrségnek.

Időközben azonban folyton lopták a kerékpárokat. Két-három napi időközökben jelentették mindig a rendőrségnek egy újabb kerékpár eltűnését. A titokzatosan eltűnt kerékpárok száma tizenötökre emelkedett és még mindig semmi nyoma sem volt a tettesnek, aki a legvakmerőbb módon főleg csak a rendőrség, a polgármesteri hivatal és a posta elől emelte el a kerékpárokat.

A sok, egyformán végrehajtott kerékpárlopás azonban mégis szolgáltatott egy-egy támpontot, amelyen azután elindult Dimitrijevity Neven rendőralkapitány, aki bravuros ügyességgel péntek délután egy újabb kerékpárlopás után el is fogta Begejsvetidjuradj alatt a tolvajt Gusszmann Vilmos 21 éves munkanélküli személyében.

Gusszmann Vilmos vrsaci születe, romániai illetőségű vállalkozó

szellemű ifju, aki nagyszerűen értékesítette a maga számára a trianoni szerződés által megállapított határokat. Becskereket állandó működési helyül választotta, mert néhány órán belül kerékpáron elérte innen a román határt és azon túl már irthették bottal a nyomát.

Gusszmann hetenként kétszer háromszor, természetesen mindig éjjel, ájtott a határon, bejött Becskerekre, kinézett magának egy jóképű kerékpárt — lehetőleg újat — azt egy-két szempillantás alatt elemelte és a jól teljesített munka örömevel, amint illik is a mesterségét szerető emberhez, már vigan karikázott is ki a kleki országútra, amely Románia felé vezet. Éjjel természetesen ismét átment a határon — és ehhez nem kellett neki sem állampolgári bizonylat, sem utlevél, sem vizum — mert ezzel csak a becsületes emberek életét keserítik meg. A Gusszmann Vilmosok szabadon mozognak Temesvárott és Beeskereken. Budapesten és Beogradban, Berlinben és Párisban.

Gusszmann a Becskereken lopott kerékpárokat Temesvárott értékesítette és a pénzt — lehet mondani — a szerelem oltárán áldozta föl, mert könnyű, ugyszólván könnyelmű hölgyecskék életviszonyait javította meg vele Romániában és a jó béke kedvéért Jugoszláviában is, ahol a becskerekiek éjjeli házak forgalmának föllendítéséhez lényegesen hozzájárult.

A rendőrség a kerékpárosok Fantomását kihallgatta és szombaton átkísértette az ügyészre.

Megkezdik a nagy végrehajtatást.

Haladéktalanul behajtják a hátralékos adókat. — A megfellebbezett kirovások sem mentesek.

Becskekerek, aug. 17.

A becskerekiek kerületi pénzügyigazgatóság ma rendeletet kapott a pénzügyminisztériumtól, amelyekben elrendeli az összes esedékessé vált állami követelések behajtását. Állami követelések alatt az összes adókat és a polgárságnak az állammal szemben fennálló minden más adósságot kell érteni és a rendelet világosan ezekre is vonatkozik.

Érdeklődünk a rendelet ügyében a becskerekiek kerületi pénzügyigazgatóságnál, ahol mindenben megerősítették értesülésünket. Kijelentették, hogy a pénzügyminisztérium azon az állásponton van, hogy a mezőgazdasági termények értékesítésével a gazdaközönség pénzhez jutott és most már a további fizetési halasztások nem lehetnek indokoltak. Ennek alapján utasította a kerületi pénzügyigazgatóságot, hogy haladéktalanul hajtsa be az állam követeléseit fennhatósága egész területén és az eredményről tegyen időnként jelentést a minisztériumnak.

A hátralékos adók behajtása, ha a felek azonnal be nem fizetik tartozásaikat, végrehajtatás útján történik. Újabbi felszólítások kiértesítések nem lesznek és a mai alacsony tisztviselő létszámnál fogva el sem képzelhetők. A végrehajtatást tehát csak az kerülheti el, aki haladéktalanul letörleszti a kirótt összegeket.

Természetesen a rendelet a jövedelem-, vagyon- és hadinyereség adóra is vonatkozik, amelynek befizetése szintén esedékessé vált. A megfellebbezett kivetéseket, értesülések szerint, éppen úgy behajtják mint a többi kirovásokat, mert a felszólamlás a hatóság felfogása szerint amugy is csak birtokon kívül történhetett meg. Azok, akik fizetési halasztást kértek és akiknek száma száznál több, egyelőre megmenekülnek a végrehajtatástól, amennyiben betartják a felajánlott részletfizetést. A mentességet addig élvezik, amíg a pénzügyigazgatóság által felterjesztett kérévényeket el nem intézik. Ha kedvező elbírálást nyer folyamodványuk, a bejelentett összegben kötelesek adójukat letörleszteni, abban az esetben azonban, ha visszautasítják kérelmüket, egyszerre esedékessé válik az egész adóösszeg.

A kerületi pénzügyigazgatóság egyidejűleg kiértesítette a rendeletről a járási pénzügyigazgatóságokat, amelyek az egyes községekben szintén megkezdik az adóbehajtásokat.

Aki engedély nélkül felnyitotta rokona sírját. Boncsola Sztevan málitoráki földművesnek nemrégiben meghalt egyik hozzátartózoja, akit sírbolt hiányában a földbe ástak. A napokban készült el Boncsolák család sírboltja, amelybe Boncsola engedély nélkül egyszerűen eltemette rokonát. Előzőleg kiment a temetőbe, felnyitotta a sírt és a koporsót egymaga a sírboltba cipelte, ahol újból elföldelte. A hatóság tudomást szerzett az esetről és megindította Boncsola ellen a büntetőeljárást.

A szubotica vasutigazgató Becskereken. Matity szubotica vasutigazgató, Gasity gépészeti osztályfőnök kíséretében pénteken Becskereken tartózkodott, ahol megtekintette a vasuti műhely kibővítése körül folyó munkálatokat.

Legbiztosabb óvszer epidemikus betegség ellen a Rochitschi gyógyviz, Tempel-, Styria- és Donáthforrás. Kapható friss töltésben a bánáti főlerakatnál, Szerb Kereskedelmi R.-T., Velikibeckerek. Telefon 150.

Uj község a Bányában. A Vrsac környékén letelepedett agrárreflektánsok és katonai önkéntesek telep alkottak a város határában. A belügyminisztérium most megengedte, hogy önálló községet alkossanak, amely Alekszandrovgáj nevet viselje.

HIREK

— aug. 17.

Kihallgatások az udvarban. Blédből jelentik: Gyuritsy Márkó miniszterelnökhelyettes tegnap délután négy órakor kihallgatáson jelent meg a királynál. Este Olhausen beográdi német nagykövetet fogadta a király, akit vacsorára is ott marasztalt. Sztojadinovity Milan pénzügyminiszter ma Blébe utazott, ahol kihallgatáson jelentkezik a délután folyamán, a szubotica kastélyban.

Az alispán utazása. Krsztity Váza alispán Berity Váza második főjegyző és Stajer Péter számvevő kíséretében ma a novibecseji járás ba utazott, ahol hivatalvizsgálatokat tart.

Eljegyzés. Kohn Mariska Velikibeckerek és Reiner Antal Bácspálinka jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Kinevezések. Jovanovity Konstantin megyei irodasegédtszétet irodatisztte, Kovacevity Sziávkó joghallgatót pedig irodasegédtszétte neveztek ki.

Házasság. Szabó Antal magantisztviselő folyó hó 15-én, szombaton d. u. 6 órakor a becskerekiek főterei katolikus templomban házasságot kötött Bruch Kató perjamosi urleánnyal.

A becskerekiek vásár. Három napon át, péntek, szombat és vasárnap tartott a becskerekiek vásár. Pénteken szarvasmarha-, juh- és sertés-, a második napon ló-, mind a három napon pedig kirakóvásár volt. A felhajtás meglehetősen nagyarányú, a kínálat ennek folytán jelentős, a vételkedv azonban lanyha volt. A pénztelenség rányomta bélyegét a vásárra és hiába engedtek az eladók az árból, még mérsékelt áron sem kellett az áru. A kirakóvásárral még némileg jobban sikerült az állatvásár.

Kijavították a becskerek-kleki utat. A Becskerek és Klek közötti ut egyik szakaszán annyira megrongálódott, hogy kijavítása halaszthatatlanná vált. A megye vezetősége el is rendelte az uttest helyreállítását, aminek megfelelően a mérnöki hivatal hozzá is fogott a javítási munkálatokhoz. Az ut kijavítása a napokban befejeződött és átvétele a megyei hatóság részéről rövidesen megtörténik.

Aki engedély nélkül felnyitotta rokona sírját. Boncsola Sztevan málitoráki földművesnek nemrégiben meghalt egyik hozzátartózoja, akit sírbolt hiányában a földbe ástak. A napokban készült el Boncsolák család sírboltja, amelybe Boncsola engedély nélkül egyszerűen eltemette rokonát. Előzőleg kiment a temetőbe, felnyitotta a sírt és a koporsót egymaga a sírboltba cipelte, ahol újból elföldelte. A hatóság tudomást szerzett az esetről és megindította Boncsola ellen a büntetőeljárást.

A szubotica vasutigazgató Becskereken. Matity szubotica vasutigazgató, Gasity gépészeti osztályfőnök kíséretében pénteken Becskereken tartózkodott, ahol megtekintette a vasuti műhely kibővítése körül folyó munkálatokat.

Legbiztosabb óvszer epidemikus betegség ellen a Rochitschi gyógyviz, Tempel-, Styria- és Donáthforrás. Kapható friss töltésben a bánáti főlerakatnál, Szerb Kereskedelmi R.-T., Velikibeckerek. Telefon 150.

Valto
Jefta G
trült v
trijevity

vasa
A várn
gabiró
napon
órakat
szolgá
nak

A
kedden
tragedi
jén fo
nembe
a termé
melyne
értik e
tanári
kásnak

Vakn
yorkbó
arcos
megtán
arra ke
ság pé
atadja
mint n
pénz v
rablás

A ko
kovin-
tasát
rosok
a becs
kamara
eszköz
Kovin-
sürgős
nalat f
dott, h
rajta e
kiviteli
dig err
mert a
az orsz
a Du
rakják
láta a
kovinia
ményév
nisztéri

A kis
cája. A
ságrói
jában
amelye
tott me
román
gadtá

Atho
ságot.
röviden
uj járá
milió
kormán
kat sze
ugy ho
lyén e
megke

A D
halt.
Dreher
földbir
ben m
nát ne
nek n
Dreher
szerint
a vagy

A f
Szepte
degei
ribori
az or
át fog

A
bi

Valtozás a városi iktatóban. A Jęfta Gudaló lemondása folytán megtrüült városi iktató főnökévé Dimi urjevity Tihomirt nevezték ki.

Vasárnapi munkaszünet a megyén. A vármegyén és a központi főszoł gabirói hivatalban a jövőben vasárnaponként nem tartanak hivatalos órákat. A hivatalokban csupán a szolgálattelvő tisztviselők tartózkodnak.

A Balkan Bioskopban hétfőn és kedden a Tavas ébredése, gyermek tragédia. Megrázó tragédiája az idején fel nem világosított mindkét nembei serdülő koru gyermekeknek a természetes ösztönök ébredésében, melynek titkait kutatják, de nem érik és így aldozatai a szülői és tanári elfogultságnak, mely sok bukásnak az okozója.

Vakmerő rabias az utcán. Newyorkból jelentik: Winipeckben öt alarcos bandita világos nappal az utcán megtámadta és revolvert szegezve arra kényszerítette a villamosársaság pénztárnokát, hogy akatáskáját átadja. A táskában nem kevesebb mint nyolevanhetezer dollár készpénz volt. Az igazán amerikai stíű rablás tettesének nyoma veszett.

A kovini kereskedők sürgetik a kovin-belacrkvai országot kijavítását. A kovini kereskedők és gyárosok egyesülete beadványt intézett a becskeréki kereskedelmi és iparkamarához, amelyben kérte, hogy eszközöjje ki a Kovin-Duna és a Kovin-Belacrkva közötti országot sürgős kijavítását. Az ut a nagy hasznalat folytán annyira megrongálódott, hogy a közlekedés lebonyolítása rajta csaknem lehetetlenné vált. A kiviteli szezon bekövetkezésével pedig erre az utra nagy szükség van, mert a délbánsági terményeket ezen az országuton szállítják leginkább a Duna-partra, ahol uszályokra rakják. A kamara indokoltnak találta a kérést és továbbította a koviniak kívánságát, kedvező véleményével ellátva, az építészeti minisztériumnak.

A kistentente újságírók konferenciája. A kistentente államainak újságírói tegnap tartották meg Szinajában alakuló sajtókonferenciájukat, amelyet Duka külügyminis. ter nyitott meg. A konferencia után Károly román trónörökös kihallgatáson fogadta a hírlapírókat.

Áthelyezik a karlsdorfi járásbíró-ságot. A karlsdorfi járásbíró-ságot rövidesen áthelyezik Uljmára. Az új járásbíró-sági épület emelésére fel millió dinár hitelt szavazott meg kormány. Az építkezési munkálatokat szeptember elején kezdik meg, úgy hogy a járásbíró-ság új székhelyén előreláthatólag még a télen megkezdheti működését.

A Dreher vagyon szeniorja meghalt. Budapestről jelentik, hogy Dreher Antal, a híres sörgyáros és földbírókos 54 éves korában Bécsben meghalt. Érdekes, hogy vagyonát nem leányára, hanem testvéreinek fiara hagyományozta, mert a Dreher-család családi hagyományai szerint mindig a legidősebb fiu örökli a vagyont.

A Frisch kvartett Beeskereken. Szeptember 5-én előkelő zenei vendégei lesznek Beeskereknek. A maribori Frisch-kvartett, amely egyike az ország legjobbainak, egy estén át fog nálunk hangversenyt adni.

A hadinyereségadó tényleges összege nagyobb, mint amennyi a kézbesítéseken szerepel.

Büntetésképpen allapították meg a különbözetet. — Felelelt házbéradó alapok. — Mikor nevezik ki a felszólamlási bizottságot.

Becskerék, aug. 17.

A becskeréki városi adóhivatalban, mint jeleztük, most tették közzemlére az új házbéradó kivetésekét. A helybeli pénzügyigazgatóság ugyanis az eddigi házbéradó alapokat megváltoztatta és több esetben jelentősen felelelte. Mintegy husz esetet kivéve, maga a pénzügyigazgatóság állapította meg a házbéradó-alap nagyságát, a vitás esetekben pedig a kiküldött szakértő bizottság jelentése alapján készítette el kivetését.

A háztulajdonosok által lakott kisebb lakóhelyiségek bérértékét legtöbbször a vallomásban feleleltetett összegben hagyta meg és főleg a nagyobb lakásokról bevallott bérösszegeket változtatta meg és emelte magasabbra. Különösen a háztulajdonosok által használt nyitott üzlet-helyiségek értékét emelte fel jelentősen, amelyeknek sorában pedig a bankok céljaira szolgáló helyiségek vezetnek. Az emelés a legtöbb esetben harminc és ötven százalék között váltakozik, de vannak adó alapok, amelyeknek új kirovását a kétszeres összegben állapította meg. A közzemlé nyolc napig, folyó hó 21-ig, péntekig bezárólag tart, mely idő alatt az érdekeltek a kivetésekbe betekintést nyerhetnek.

Adóról lévén szó, itt említjük fel, hogy kellemetlen meglepetés ért tegnap néhány becskeréki adózót, akik hadinyereség címen kirott adóikat akarták befizetni. Megállapították ugyanis, hogy hadinyereségadjuk nagyobb, mint amennyi a kézhezvett értesítésben szerepel. A kü-

lönbség magasabb adóalaplánál jelentős összegre rugott, melynek megfellebbezését így elmulasztották. Legtöbbször ugyanis a kikébesített kirovások összegét említették fel fellebbezésükben és nem hasonlították azt össze a városi adóhivatalban lévő kimutatással. Ilyenformán tehát adójuk tudtukon kívül még nagyobb, mint amennyit tulajdonosnak találva megfellebbeztek.

A különbözetre vonatkozólag illetékes helyen azt a felvilágosítást kaptuk, hogy a pénzügyi hatóság büntetésképpen rótták ki a különbözetet azokra, akik annakidején a hadinyereségről nem tettek vallomást. A törvény szerint azokat, akik a vallomás benyújtását elmulasztották, a kirott összeg tiztől harminc százalékáig lehet megbírságot. A büntetést az adminisztráció és nyilvántartás megkönnyítése végett csapták a hadinyereségadóhoz.

Érdeklődünk az adófelszólamlási bizottság kinevezése iránt is, amely a pénzügyminisztérium érthetetlen késedelmeskedése miatt mai napig sem alakult meg. Illetékes helyen valószínűnek tartjuk, hogy a bizottság kinevezése a becskeréki járás jövedelmi-, vagyon- és hadinyereség-adójának kirovása után rövidesen megtörténik. A környékbeli falvak jövedelmi-, vagyon- és hadinyereség-adójának kivétele most folyik és három-négy héten belül befejeződik. Valószínű, hogy ennek megtörténte után intézik el az adófelszólamlási bizottság megalakulásának régen kísértő kérdését is.

A kéményseprő háboru.

Nem tartották meg a szombatot jelzett rendkívüli közgyűlést.

Becskerék, aug. 17.

A bánsági kéményseprők régóta folyó háboruságában nemrégiben forduló pontot jelentett, hogy a disszidensek, helyesebben elégedetlenkedők közgyűlés összehívását követelték a vezetőségtől. Tizenhét aláírással ellátott beadványt intéztek az elnökséghez és ebben rendkívüli közgyűlést sürgették, hogy azon felvehessék a bizalmi kérdést és kellő szavazat esetén megbuktathassák a vezetőséget.

A bánsági kéményseprő-egyesület választmánya a hónap elején tartott ülésén foglalkozott az elégedetlenek kérelmével és úgy határozott, hogy a kívánságot teljesíti, a rendkívüli közgyűlést azonban nem 7 ikére, mint azt a disszidensek kérték, hanem 15-ikére tűzi ki.

Szombaton volt 15-ike, a bejelenített közgyűlés azonban elmaradt. Az ellenzéki kéményseprők között nagy visszatetszést szült az elnökség eljárása és most már lemondtak arról, hogy békés uton intézzék el a belháboruságot. Az elégedetlenkedők az iparhatósághoz fordulnak és az ipartörvényre való hivatkozással kéri a rendkívüli közgyűlést megelőző összehívását.

Elemi sorscsapásoktól senki sincs mentesítve. Fizessen elő egy évre a „Torontál“-ra és ezzel ingyen biztosította lakásberendezését, ruháját, fehérműjét ötvenezer dinárra.

Riport a régi Beeskerekről.

1895 aug. 17.

A város mult havi egészségi statisztikája 80 születéssel szemben 64 halálozás volt és pedig 7 éven aluli 41.

A sakkör a Herzer-kávéházban közgyűlést tartott. Elnök lett: Filkovic Boldizsár, Választmány: Eckfeld Mór, Eibenschütz Miksa dr., Fischer Mór, Haidegger Ödön, Wolfinger Győző.

1905 aug. 17.

Az iparhatóság tegnap ülésén Benó Mihály és Tivadar rövidáru kereskedésre, Terzin Zs Zsivko és Turinszki Tosa gabonakereskedésre, özv. Potven Borbála férfi- és nődivatkereskedésre, özv. Guttmann Jakabné és fiai szőnyeg- és szövöttárugyárra, Steiner Vilmos pedig pékmesterségre kapott iparengedélyt.

Sport

Football.

Szombati eredmények. Az egyetközi bizottság javára rendezett körmerkőzések a következő eredményeket hozták:

Obility—Schwäbische 1:0 (0:0). Biró Tillinger.

Kadima—Borac 1:0 (1:0). Biró Moity.

Kadima—ZsAK-Szlávija 0:0. Biró Podgradszki. A Kadima sorshuzással a döntőbe kerül.

Obility—Kadima 2:1 (1:0). Biró Tillinger.

Vasárnap. Obility ifjusági—Borac ifjusági 2:0 (0:0).

Schwäbische B)—Orao 3:0 (1:0). Bemutató mérkőzés.

Bécsben FTC (Budapest)—WSC (Wien) 3:1 (3:0).

Pozsonyban Csaf—Magyarország válogatott 1:0. A vereség oka a tréninghiány.

Szobotica Kinizsi—Szand 4:4. Kinizsi—Bácska 5:4.

Budapest FTC—III. kerület vizi-póló csapata 2:1 (1:0).

Vízipóló.

III. Kerület—Mac 3:1 (2:0).

Atlétika.

A Btte szombati eredményei: 1500 m: 1. Grósz. 200 m: 1. Rózshegyi. 600 m: 1. Bérczy. Diszkosz: 1. Egry 40 48 m.

Uzsas.

Arne Borg, a világhírű svéd uszó az ezer méteren világrekordot javított. Az új rekord 13.41 p.

Vasárnap az Ftc által rendezett uszóverseny eredményei:

100 m melluszás: 1. Jung 1.20 4 p, 2. Sipos világrekorder, aki hosszú betegsége után ma startol először 1.20 4 p. Karcapással győz Jung.

100 m hát: 1. Barta 1.19 p.

100 m gyors: 1. Gáborffy.

1000 m gyors: 1. Pálok.

Evezés.

Beograd. A „Jugoszláv Evezős-egylet“ és a „Beogradí Evezős Klub“ tegnapi versenye nagy érdeklődés mellett folyt le. Részletes eredmények a következők:

Városok versenyében 1. Zágreb, 2. Beograd, 3. Noviszád (Danubius).

Az angol követség serlegéért folytatott versenyben 1. Danubius (Noviszád), 2. Dunav (Panesevo), 3. Beograd, 4. Torontál (Becskerék).

A folyamhajózási vállalat díját a „Morava“ ifjusági evezős egylet vitte el.

Ingyen kap ötvenezer dinár biztosítást, ha egy évre a rendes kiadóhivatali áron előfizet a „Torontál“-ra.

Felelős szerkesztő távol, a szerkesztésért felel JUHÁSZ FERENC. — (1)

A kiadóhivatal telefonja — 21.

A szerkesztőség telefonja 281.

A „Torontál“ minden éves előfizetőjét 50.000 dinárra biztosítja tüzkár ellen a Kontinentál biztosítótársaságnál.

Orient Bioskop

Hétfőn, aug. 17-én 7 és 9 órákor
Kedden, aug. 18-án 7 és 9 órákor

Jegyek elővételben kizárólag a mozi pénztáránál kaphatók.
Pénztárnyitás: d. e. 10—11/2-ig, d. u. 4—5-ig. Vasár- és ünnepnapokon d. e. 10—11 óráig, d. u. 2 órákor.

„Broadway csalogánya“

Modern társadalmi szerelmi bűnügyi dráma,
DORIS KENYON-nal a főszerepben.

Megnyílt a „Tri šesira“ vendéglő új helyisége!

Tisztelettel értesitem a t. közönséget és jóismerőseimet, hogy a Szvetozara Markovitya utcában (a volt régi „Tri šesira“ vendéglővel szemben) teljesen újonnan épült, modern kényelemmel berendezett vendéglőmet f. évi aug. 12-én megnyitottam. Főtörökvésem lesz, hogy régi jó hírnévnek örvendő vendéglőmben, úgy mint azelőtt, jó ételek és kitűnő italok, valamint szolid kiszolgálás révén a t. közönség teljes bizalmát kiérdemeljem. Minden este Mattanovitya Joco hírneves tambura zenekara hangversenyez! A t. közönség szíves pártfogását kéri, tisztelettel

CSIKA PROKA TRAJKOVITYA vendéglő

2 épület-lakatossegéd

azonnali alkalmazást nyerhet
1694

Dajinyák Mihály
épület- és műlakatosnál Veliki-
becskerek, Pupinova (Árpád) u. 7

Egy jó állapotban levő 2 tonnás „Fiath“ teherautó

jutányos áron eladó.

Bővebbet: 1695
Perkovacz József
pálinka- és bornagykereskedőnél.

Zagrebi

1697
előkelő, gyermektelen zsidó
család az iskolai évről felvenne

teljes ellátásra

jobb zsidóházból való 1—2
serdültebb diákok. Közlebbet:
Kolos Mihálynál, Pupinova (Árpád) u. 9.

„Eternit“

fedőlemezek gyári áron
Ljubisa Pichertnél
Vel. Becskerek kaphatók.

Gyári árok! 1701 Gyári árok!

Gasolin-lámpák

100 gyertyafény.
Petroleum- és benzínlámpák
300 gyertyafény.

Asztali és függő-
lámpák különféle
kivitelben

Nincs bevezetés!
Nincs korom!
Szagtalan!

Egyszerű kezelés!
Árusítja:
Kiss Sándor
Veliki-becskerek
Zmaj Jovina u. 10.

**Aranyozó, ezüstöző és
vésnöki munka**

valamint tört arany feldolgozása
a legmodernebb kivitelben

Kohn Dezső aranyművesnél
V. Becskerek, Pupinova (Árpád) u. 14.
Benó-féle átjáróház. 1690

Uri családból való

két 10—12 éves leány vagy fiú
a jövő tanévre teljes ellátást talál
egy uri családnál. Zongoratanítás
és német nyelv gyakorlás. Tudakozódni
augusztus 26-tól kezdve.

Cím a kiadóhivatalban. 1687

Krumenacker István

nyug. vasuti főfelügyelő vállal fuvarlevéi
feltűzvizsgálatát és vasuti szállításból
eredő mindenemű visszkerosztásokat
(hiányok, sérülések és határidő tul-
lépések).

Vel. Becskerek, Etesova u. 5.

Ford és Chevrolat autótaxik

csukott és nyitott, minden időjárásban alkalmasak. 1696

Olcso és kellemes utazás. — Minden időben megrendelhető
„R A T A R“ Fordképviseletnél Veliki-becskerek,
Buzatér 6, Telefon 208.

TELEFON 46 **Fa- és érckoporsógyár.** ALAPITTATOTT 1861.

BENCZE ANTAL és FIA
első veliki-becskereki temetkezési intézete
VELIKIBECSKEREK, FŐ-UTCA.

Ezennel közhírré tesszük, hogy miután temetkezési osztályunkat
elkülönítettük, vasár- és ünnepnapokon is egész nap nyitva tartjuk.

Továbbá, a temetkezéseknél ismételtén előforduló izgató jelenetek
elkerülésére sikerült hosszas utánjárás után egy a jelenkor vívmányainak
megfelelő **súlyesztőkeszülékre** szert tennünk, mely automatikusan, biz-
tosan és minden zaj nélkül működik és mely épügy, mint a gyász-
miséhez szükséges templomi díszítő kellékek, a tisztelt közönség b.
rendelkezésére áll.

Az osztályárakat újra és pedig a következőképen redukáltuk:

I. osztály	2152 — dinár.	III. osztály	1097 — dinár
1 érckoporsó, 1 sifonpárna, 1 sifonszemfedő fodorral, 1 keményfakerezt bádogtetővel, koporsó és keresztirással, ravatalozás, 2 ezüst gyertyatartó, 2 nagy gyertya, 2 kis gyertya, 1 pap pluvialis, üveges halottaskoosi 2 lóval, 4 egyenruhás ember, 1 kocsis, 1 bérkocsi és kriptanyitás.		1 egyszerű kélelt fakoporsó, 1 sifonszemfedő, 1 papirpárna, 1 keményfakerezt bádogtető- vel, koporsó és keresztirással, ravatalozás, 2 gyertyatartó, 2 nagy gyertya, 2 kis gyertya, 1 pap pluvialis, halottaskoosi 2 lóval, 4 egyen- ruhás ember, 1 bérkocsi, sírhely és sírásás.	
II. osztály	1167 — dinár.	IV. osztály	753 — dinár.
1 duplakélelt fakoporsó, 1 sifonszemfedő, 1 sifonpárna, 1 keményfakerezt bádogtetővel, koporsó és keresztirással, ravatalozás, 2 gyer- tyatartó, 2 nagy gyertya, 2 kis gyertya, 1 pap pluvialis, üveges halottaskoosi 2 lóval, 4 egyen- ruhás ember, 1 kocsis, 1 bérkocsi, sírhely és sírásás.		1 egyszerű fakoporsó, 1 papirpárna, 1 pa- pirpárna, 1 kereszt bádogtetővel, koporsó és keresztirással, 2 gyertya, 1 pap karingben, halottaskoosi 2 lóval, 1 kocsis, 4 ember, 1 bérkocsi, sírhely és sírásás.	

Kivánatra az osztályokban változások eszközöltetnek.
Temetkezési egyleti tagok részére I. oszt. 1962 — dinár

" " " " " " " "	II. " " " " " " " "	377 — " "
" " " " " " " "	III. " " " " " " " "	907 — " "
" " " " " " " "	IV. " " " " " " " "	633 — " "

Ügyönköket nem díjazunk! 98

Ügyönköket nem díjazunk!

Cosulich Cine

hajóval **Splitből** indulhat
Délamerikába.

Vezérképviselet SHS. részére **J. B. Draskovity,**
Zagreb. 1089

Veliki-becskereki fiók: **Kralja Petra trg 4.**

Sok évi irodai gyakorlattal bíró

tisztviselő

ki jól beszél szerbül, németül és
magyarul, megfelelő állást keres.
Cím a Torontal kiadóhivatalban

Legolcsóbb Legjobb Legtakarékosabb

MOTOROK

benzin-, petróleum-, szivógáz-, nyersolaj-
üzemre

Speciális hajó- és csónakmotorok 3—120
HP-ig Gőzgepek Gőzkazánok Rezervárok.

Malom- és darálóberendezések.

Motoros szántógépek Tüzeltőfejskandók,
motoros szivattyúk Kéziszivattyúk. Centri-
fugálszivattyúk minden nagyságban.

Kedvező fizetési feltételek.

Petráss László Veliki-becskerek,

Geteova (Német) u. 48 1268

Ozers & Bauer motorgyár képviseleje.

Szántást váltólok motoros szántógéppel
előnyös feltételek mellett.

Hegedűhurokat

és mindenemű hangszereket,
ugyszintén mindenemű száraz
és sózott beleket ajánl a

Bélipar R.-T.

Szubotica. 1526 Telefon 229

Szemüvegek

minden kivitelben 485
SCHWAB ALBERT
órák, ékszerész és optikusnál
VELIKIBECSKEREKEN.

A legjobb fall- és zseborák, modern, izléses
ékszerék bővítéstéka. Javítások pontosan.

Házhely

1687 cca 80 négyszögöl eladó.

„BEGA“ hirdető és közvetítő, a
főpostával szemben.

„SANITAS“

gyógyintézet
villany-, lég-, nap- és vízfürdők
Vrsac (Bánát) SHS.

Telefon 158. 1681 Telefon 158.

Sürgőnycim: Sanitas Vrsac.
Gyönyört park! Kitűnő klíma!

Nagy gyógyhatás idegbántalmak,
légzőszervi bajok, szivbajok,
emésztőszervek megbetegedései,
krónikus női bajok, vese- és hó-
lyagbajok, vérszegénység, reuma,
ischias, malária stb esetén.